

Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).

Спеціальність – 281.

Державне управління: удосконалення та розвиток. 2026. № 1. ISSN 2307-2156

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2026.1.13>

УДК 327.341.7

О. А. Прокопчук,

к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин

та європейської інтеграції,

Поліський національний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0377-2693>

ЗАКОРДОННІ ДИПЛОМАТИЧНІ УСТАНОВИ: МІСЦЕ І РОЛЬ У ДИПЛОМАТИЧНІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ

O. Prokopchuk,

PhD, Associate Professor,

Associate Professor of the Department of International Economic Relations and European Integration, Polissia National University

FOREIGN DIPLOMATIC MISSIONS: POSITION AND ROLE IN THE DIPLOMATIC SERVICE OF UKRAINE

Стаття присвячена дослідженню трансформаційних функціональних змін та спроможності дипломатичної служби України, зокрема закордонних дипломатичних установ, до ефективного виконання законодавчо визначених функцій та завдань в умовах загострення загроз національній безпеці. Встановлено, що дипломатична служба України, як сукупність зовнішніх та внутрішніх інституцій, в умовах загострення загроз територіальній цілісності та

суверенітету держави набуває суб'єктності в системі національної безпеки, просуваючи інтереси держави і залучаючи підтримку інших країн. Доведено, що в умовах війни посилюється роль закордонних дипломатичних установ, функції яких зосереджуються на консолідації міжнародної підтримки України, засудженні дій держави-агресора, посиленні санкційного тиску, а також на розблокуванні заморожених російських активів і спрямуванні їх на відбудову постраждалих регіонів держави. Це, своєю чергою, зумовило збільшення кількості закордонних дипломатичних установ України та чисельності їхнього персоналу, а також зростання обсягів фінансування їхньої діяльності. Обґрунтовано, що подальший розвиток і підвищення результативності діяльності дипломатичної мережі України сприятиме налагодженню міжнародного економічного співробітництва, координації спільних політичних рішень у сфері оборони та безпеки, захисту й підтримки зростаючої української діаспори за кордоном, а також відновлення позитивного образу України на політичній мапі світу та в суспільній свідомості міжнародної спільноти.

The article is devoted to the study of transformational functional changes and the capacity of Ukraine's diplomatic service, in particular foreign diplomatic institutions, to effectively perform their legally defined functions and tasks in the context of escalating threats to national security. It has been established that Ukraine's diplomatic service, as a set of external and internal institutions, in conditions of heightened threats to the territorial integrity and sovereignty of the state, is gaining subjectivity in the national security system, promoting the interests of the state and attracting the support of other countries. It has been proven that in conditions of war, the role of foreign diplomatic institutions is strengthened, whose functions are focused on consolidating international support for Ukraine, condemning the actions of the aggressor state, increasing sanctions pressure, as well as unblocking frozen Russian assets and directing them towards the reconstruction of the affected regions of the state. This, in turn, has led to an increase in the number of Ukraine's foreign diplomatic missions and their staff, as well as an increase in the funding of their activities. The diplomatic activities of foreign relations institutions are carried out in accordance with the rules of diplomatic etiquette and protocol, which determine the procedure for establishing diplomatic relations with other states, the

procedure for appointing and recalling the head and members of diplomatic missions, the rules of diplomatic precedence, the duties of the diplomatic corps and its head, and the diplomatic immunities and privileges of diplomatic personnel.

It is reasonable to assume that the further development and improvement of the effectiveness of Ukraine's diplomatic network will contribute to the establishment of international economic cooperation, the coordination of joint political decisions in the field of defense and security, the protection and support of the growing Ukrainian diaspora abroad, as well as the restoration of Ukraine's positive image on the political map of the world and in the public consciousness of the international community.

Ключові слова: *дипломатія, дипломатична служба, закордонні дипломатичні установи, дипломатичний протокол.*

Keywords: *diplomacy, diplomatic service, foreign diplomatic missions, diplomatic protocol.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. В умовах посилення конфліктогенності та боротьби гегемонів за політичне та економічне домінування у світі, зростає роль дипломатії як ключового інструменту згладжування флуктуацій глобального порядку та захисту національних інтересів та суверенітету окремих держав. Дипломатичні функції реалізуються інститутами дипломатичної служби країн, зокрема закордонними дипломатичними установами. Формування та зміцнення дипломатичних мереж за кордоном є важливим інструментом посилення міжнародних позицій держав, їх практичної спроможності бути повноцінними суб'єктами світової політики. Дипломатичні місії є не лише механізмом представництва держави, але й гнучким багаторівневим інструментом міжнародного управління, який інтегрує політичну, правозахисну та безпекову складові державної зовнішньої політики. Для України в нинішніх умовах дипломатія є інструментом залучення підтримки інших країн у боротьбі за територіальну цілісність та суверенітет, безпеку у регіоні, санкційний тиск на

агресора. Це визначає актуальність дослідження спроможності дипломатичної служби України, зокрема її зовнішньої складової, до ефективного виконання законодавчо визначених функцій та завдань щодо представлення та захисту національних інтересів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дипломатія та процес діяльності дипломатичних установ перебувають у фокусі чіткого регулювання міжнародного та національного права, тому ця сфера є відносно обмеженою для наукових досліджень та обґрунтування пропозицій. Водночас в українській науці представлені окремі напрацювання вчених та експертів, присвячені переважно систематизації правових засад та вимог до дипломатичної служби [9, 11, 10]. Практичне зростання ролі дипломатії як інструменту відновлення миру та захисту суверенітету України, спровокувало підвищення наукової та експертної уваги до форм та суб'єктів дипломатичної діяльності. Предметом активних наукових досліджень стала дипломатія у сфері національної безпеки [5, 8, 13, 4]. Актуальність даного наукового дослідження обумовлена зростанням та трансформацією ролі дипломатичних установ в умовах змін геополітичного та геоекономічного середовища, загострення гібридних загроз національним інтересам України.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження трансформаційних функціональних змін та спроможності дипломатичної служби України, зокрема закордонних дипломатичних установ, до ефективного виконання законодавчо визначених функцій та завдань в умовах загострення загроз національній безпеці.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дипломатична служба України (ДСУ) є інституційним кістяком зовнішньої політики держави. З методологічної точки зору її слід розглядати з двох позицій: 1) як сукупність інституцій, 2) як процес реалізації зовнішньої політики держави. Відповідно до першого підходу ДСУ – це державна служба, призначена забезпечувати практичну реалізацію зовнішньої політики держави, представляти і захищати її інтереси у сфері

міжнародних відносин, а також її юридичних осіб та громадян за межами країни [6]. Водночас як процес ДСУ, згідно законодавства, являє собою професійне діяльність громадян України, спрямована на практичну реалізацію зовнішньої політики України, захист національних інтересів України у сфері міжнародних відносин, а також прав та інтересів громадян і юридичних осіб України за кордоном [14]. Як сукупність державних інституцій ДСУ має дворівневу структуру: внутрішній рівень представлений Президентом та міністерством закордонних справ; зовнішній – сукупністю дипломатичних та консульських установ (рис. 1).

Рис. 1. Структура дипломатичної служби України

Джерело: побудовано за даними [14].

Відповідно до Закону України «Про дипломатичну службу», посада президента не належить до ДСУ, однак його функції та обов’язки, визначені в Конституції України (стаття 106 – представляє державу в міжнародних відносинах, здійснює керівництво зовнішньополітичною діяльністю держави, веде переговори та укладає міжнародні договори України [7]), доводять його чітку функціональну приналежність до дипломатичної служби.

Функціонування ДСУ є чітко регламентованим нормами міжнародного права (Віденська конвенція про дипломатичні зносини [3]), Конституцією України та сукупністю законодавчих актів України. Ключові нормативно-правові засади діяльності ДСУ викладені в Законі України «Про дипломатичну службу [14]). Зокрема цим законом визначено завдання та функції ДСУ, які спрямовані на захист національних інтересів держави, суверенітету, міжнародної безпеки, територіальної цілісності та непорушності кордонів України, її політичних, торговельно-економічних, культурних, гуманітарних та інших інтересів [14].

Повномасштабне воєнне вторгнення на територію України не лише посилило роль, а й розширило і змінило фокус завдань та функцій ДСУ. Окрім традиційних функцій діяльність органів ДСУ наразі спрямована на реалізацію комплексу заходів із відновлення територіальної цілісності України, посилення та консолідацію міжнародної підтримки, формування єдиної зовнішньополітичної позиції світової спільноти щодо засудження дій держави-агресора, а також на розширення санкційного тиску, розблокування активів РФ і їх подальше використання для відбудови постраждалих регіонів України.

Важливе значення має залучення міжнародної фінансової, військової та гуманітарної допомоги з метою забезпечення нагальних потреб населення й держави загалом. Особлива увага приділяється ефективній роботі дипломатичних установ щодо підтримки громадян України, захисту їхніх прав і законних інтересів за кордоном, а також донесенню до міжнародної спільноти об'єктивної інформації про реальні загрози безпеці України. Актуальним залишається питання вдосконалення комунікаційних механізмів для протидії інформаційній агресії, пропаганді та поширенню дезінформації.

Окремим напрямом дипломатичної діяльності є активізація зусиль у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції України, зокрема в межах переговорного процесу щодо набуття повноправного членства в Європейському Союзі та поглиблення співпраці з НАТО. Не менш важливими є завдання участі у

процесах післявоєнної відбудови та реінтеграції тимчасово окупованих територій, що потребує тісної координації з міжнародними партнерами. Реалізація зазначених функцій здійснюється через класичні форми дипломатичної діяльності: взаємовигідне співробітництво з іншими державами та міжнародними організаціями через дипломатичні комунікації (переговори, листування, участь у міжнародних урядових заходах).

Дипломатична діяльність органів зовнішніх зносин держав здійснюється з дотримання норм дипломатичного протоколу, які визначають порядок встановлення з іншими державами дипломатичних відносин, процедуру призначення і відкликання глави та членів диппредставництва, норми дипломатичного старшинства, обов'язки дипломатичного корпусу та його голови, дипломатичні імунітети і привілеї дипломатичного персоналу.

Усі підрозділи ДСУ працюють узгоджено: внутрішні органи зовнішніх зносин визначають і координують процес дотримання зовнішньополітичного курсу країни, водночас зовнішні органи забезпечують цей процес на рівні інших держав. Україна має дипломатичні відносини майже з усіма державами-членами ООН, однак не в усіх має дипломатичні представництва. Станом на початок 2025 р. у складі ДСУ перебуває 157 діючих закордонних дипломатичних установ (ЗДУ). Їх чисельність, починаючи з 2022 р. стійко зростає, що обумовлено посиленням ролі ДСУ у захисті національних інтересів та суверенітету держави, залученні світової спільноти до підтримки України та протидії російській гібридній загрозі та війні. Відповідно відбулося збільшення чисельності працівників дипломатичних та консульських установ (табл. 1).

Таблиця 1. Характеристика дипломатичної служби України

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.	2025 р. до 2021 р., +/-
Кількість діючих ЗДУ	129	132	135	138	157	28
Середньорічна чисельність працівників ЗДУ (на штатних посадах)	1394	1394	1394	1394	1459	65
Чисельність працівників ЗДУ, які виконують консульські функції	340	305	327	354	401	61
Кількість держав, в яких забезпечено дипломатичну присутність України	87	88	97	97	104	17
Кількість держав, в яких забезпечено дипломатичну та консульську присутність України за зонами відповідальності	110	110	110	100	93	-17
Кількість ЗДУ, діяльність яких започатковано	-	-	10	2	18	x

Джерело: за даними [12].

Наявність та ефективність роботи закордонних дипломатичних та консульських установ є індикатором дипломатичної сили держави. Цей показник закладено в основу побудови індексу глобальної дипломатії, який очолюють Китай, США, Туреччина, Японія та Франція (табл. 2).

Таблиця 2. Топ-10 країн у рейтингу за Індексом глобальної дипломатії

Країна	Посольства	Консульства	Постійні місії/інше	Кількість дипломатичних представництв усього
Китай	173	91	10+	274
США	168	83	19+	271
Туреччина	145	93	14+	252
Японія	152	66	33+	251
Франція	158	72	19+	249
Росія	143	74	13+	230
Велика Британія	156	51	18+	225
Німеччина	148	56	13+	217
Італія	124	74	8	206
Індія	142	50	9+	201

Джерело: за даними [1].

Кількість дипломатичних установ не має прямої кореляції з розміром країни чи її економічним потенціалом, однак забезпечує і відображає політичну силу держави, її можливості позиціонуватися у геополітичній системі, захищати свої інтереси і завойовувати лідерство. За даними Lowy Institute лідерство Китаю над США забезпечується високим рівнем дипломатичної присутності у низці регіонів світу, зокрема в Африці, де діє 60 дипломатичних установ проти 56 американських, у Східній Азії – 44 проти 27, у державах Тихоокеанського регіону – 9 проти 8, а також у Центральній Азії – 7 проти 6. Водночас США зберігають перевагу в Європі – американська дипломатична мережа налічує 78 представництв, тоді як китайська – 73. Аналогічна ситуація спостерігається у Північній та Центральній Америці, де США мають 40 установ проти 24 у Китаю, а також у Південній Азії — 12 проти 10. На Близькому Сході та в Південній Америці кількість дипломатичних місій обох держав є однаковою [16].

Третє місце у світовому рейтингу дипломатичної присутності у 2023 році посіла Туреччина з 252 закордонними місіями. Розширення турецької дипломатичної мережі відбувається насамперед за рахунок відкриття нових місій на Близькому Сході та в Африці. Водночас, ключовим регіоном для Туреччини залишається Європа, на яку припадає близько 40 % усіх її закордонних дипломатичних точок. При цьому турецька дипломатична присутність повністю відсутня у Тихоокеанському регіоні [2].

Усвідомлення потужної сили дипломатії та необхідність захисту інтересів зростаючої діаспори українців закордоном, стимулювали розширення дипломатичної мережі України у світі. Географічна та функціональна диверсифікація діяльності ДСУ обумовила збільшення витрат на їх бюджетування, які на станом на 2025 р. досягли 6,4 млрд грн (табл. 3). Протягом 2021-2025 рр. витрати на фінансування ЗДУ зросла майже на 70 %. У структурі державних видатків майже 90 % складають витрати на забезпечення функціонування закордонних дипломатичних установ України та утримання працівників цих

установ. Менше 1 % бюджету виділяється на оновлення матеріально-технічної бази ДСУ.

Таблиця 3. Фінансування діяльності закордонних дипломатичних установ України, млн грн

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.	2025 р. / до 2021 р., %
Забезпечення функціонування закордонних дипломатичних установ України та утримання працівників цих установ (крім військових аташе)	3790,6	4156,2	5818,8	6368,2	6428,2	169,6
Середньорічні витрати на забезпечення діяльності однієї діючої ЗДУ	29,4	31,5	43,1	48,2	42,4	144,5
Середньорічні витрати з утримання одного працівника ЗДУ	2,7	2,3	4,2	4,5	4,4	161,6
Здійснення захисту прав та інтересів України під час розв'язання міжнародних спорів за участю України та інших суб'єктів міжнародного права	219,7	214,5	366,6	292,1	158,3	72,0
Захист прав та інтересів громадян України за кордоном	75,8	83,1	116,4	127,5	128,6	169,6
Направлення державних службовців у службове відрядження за кордон на роботу до секретаріатів міжнародних організацій та представництв міжнародних організацій в інших країнах	0	0	9,2	9,7	0	x
Оновлення матеріально-технічної бази ЗДУ	71,3	43,9	42,3	263,9	7,2	10,1
Виконання робіт з капітального ремонту приміщень, що є власністю України за кордоном	50,0	11,4	0	0	0	x
Капітальне будівництво Посольства України в Турецькій Республіці	29,1	96,7	0	0	0	x
Разом	4236,5	4605,9	6353,3	7061,3	6722,2	158,6

Джерело: за даними [12].

Поступове масштабування діяльності ДСУ та збільшення обсягів її фінансування сприяє повноцінній реалізації дипломатичних функцій, що набуває особливої вагомості в умовах повномасштабного воєнного вторгнення РФ на територію України. У ситуації повномасштабної війни, коли Україна активно працює над забезпеченням військово-політичної підтримки, дипломатичні місії стають майданчиком для координації зовнішньої допомоги, налагодження партнерств і узгодження спільних політичних рішень. Саме завдяки присутності дипломатів у різних країнах уряд України і дипломатичні служби можуть оперативні вести переговори, захищати національні інтереси та координувати співпрацю у сфері оборони і безпеки.

Водночас розширення дипломатичної мережі України має важливий економічний вимір. За кордоном через посольства та консульства просуваються національні економічні інтереси, створюються умови для залучення інвестицій для відновлення країни, розвитку торгівлі через лібералізацію її умов. Окреме значення має функція захисту громадян України за кордоном. В умовах стійкого збільшення кількості українських емігрантів дипломатичні установи забезпечують їх консульську підтримку, допомагають у вирішенні юридичних і адміністративних питань та відстоюють права і безпеку українців у разі потреби.

Активна дипломатична діяльність сприяє формуванню позитивного іміджу нашої держави у світі. Через системну комунікацію з урядами, громадськими організаціями та міжнародними інституціями Україна має змогу розповідати про свої цінності, досягнення й виклики, протидіяти дезінформації та створювати стійкі партнерські зв'язки, які в довгостроковій перспективі зміцнюють її міжнародні позиції. Ця роль дипломатії як механізму забезпечення зовнішніх інтересів держави є однією з ключових у сучасних міжнародних відносинах.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Дипломатична служба країни забезпечує реалізацію зовнішньополітичного курсу держави через взаємодію з іншими державами та

міжнародними організаціями, захист національних інтересів держави та її громадян закордоном. Як сукупність зовнішніх та внутрішніх інституцій в умовах загострення загроз територіальній цілісності та суверенітету держави, дипломатична служба набуває суб'єктності в системі національної безпеки, просуваючи інтереси держави і залучаючи підтримку інших країн.

В умовах воєнних дій особливої вагомості набуває діяльність закордонних дипломатичних установ, традиційні функції та завдання яких доповнюються заходами щодо консолідації міжнародної підтримки; засудження дій держави-агресора; розширення санкційного тиску; розблокування замороження російських активів і їх подальше використання для відбудови постраждалих регіонів України. Це обумовило зростання кількості закордонних дипломатичних установ України та чисельності їх персоналу, підвищення фінансування їх діяльності. Масштабування та підвищення ефективності дипломатичної діяльності України забезпечили 37 позицію країни у глобальному індексі м'якої сили у 2023 р. Подальше розширення та підвищення ефективності функціонування дипломатичної мережі України є джерелом наявної та потенційної спроможності до налагодження міжнародного економічного партнерства; узгодження з іншими державами спільних політичних рішень у сфері оборони та безпеки; захисту та підтримки зростаючої діаспори українців закордоном; відродження позитивного іміджу України на політичній мапі світу та у свідомості світової спільноти.

Перспективу подальших наукових розвідок визначає необхідність розкриття функціональної спроможності Міністерства закордонних справ як центральної інституції дипломатичної служби країни, відповідальної за розробку та дотримання зовнішньополітичного курсу держави, координацію діяльності внутрішніх та закордонних установ ДСУ.

Література

1. Lowy Institute. 2025. Global Diplomacy Index. URL: https://globaldiplomacyindex.lowyinstitute.org/country_ranking
2. Neelam R., Sato J. Global Diplomacy Index. 2024. KEY FINDINGS REPORT. Published by Lowy Institute. URL: https://globaldiplomacyindex.lowyinstitute.org/key_findings
3. Vienna Convention on Diplomatic Relations. Done at Vienna on 18 April 1961. Entered into force on 24 April 1964. United Nations. Treaty Series. vol. 500. p. 95. URL: https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/9_1_1961.pdf
4. Андрияш В. І., Верба С. М. Публічне управління в умовах глобалізації: місце й роль дипломатії та дипломатичної служби. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2024. № 8. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.8.1>
5. Григоренко Є., Журавель А. Правові засади організації та функціонування органів дипломатичної служби у сфері забезпечення національної безпеки сучасної держави. Конституційне право. 2019. №3. URL: <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2019/3/39.pdf>
6. Грін О. О. Словник міжнародно-правових термінів / Укладач О.О.Грін.- Ужгород: ПП Данило С.І. 2010. 500 с.
7. Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1996. № 30. ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Кузьменко О.В., Григоренко Я.О. Забезпечення національних інтересів і міжнародної безпеки як функціональне спрямування дипломатичної служби. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «ПРАВО». 2018. Випуск 26.
9. Лихацька К.О., Борисенко О.П. Особливості формування вимог до сучасної діяльності дипломатичної служби. Публічне управління та митне адміністрування. 2018. № 2 (19). DOI: <https://doi.org/10.32836/2310-9653-2018-2-150-155>

10. Палагусинець Р. В. Дипломатична служба в системі державного управління. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2020. № 6. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.6.52>

11. Палагусинець Р. В. Роль дипломатичної служби в формуванні ефективного державного управління зовнішньою політикою держави. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2020. № 2. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1783> DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.2.38>

12. Паспорт бюджетної програми на 2025 рік (2021 р., 2022 р., 2023 р., 2024 р.). Функціонування закордонних дипломатичних установ України та розширення мережі власності України для потреб цих установ. URL: <https://mfa.gov.ua/pro-ministerstvo/oficijni-dokumenty/byudzheth-i-zvitnist>

13. Приліпко С. М., Васильєва Н. В. Завдання системи органів дипломатичної служби та публічних службовців в умовах воєнного стану: від національної безпеки до відновлення територій. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2025. 16. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-16-02-11>

14. Про дипломатичну службу: Закон України від 2018 року з змінами, внесеними згідно із Законами № 1089-IX від 16.12.2020, № 1217-IX від 05.02.2021, № 4017-IX від 10.10.2024. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2018. № 26. ст.219. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text>

15. Скільки Україні коштує утримання зарубіжних дипломатичних установ. Слово і діло. 2025. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2025/01/24/infografika/ekonomika/skilky-ukrayini-koshtuye-utrymannya-zarubizhnyx-dyplomatychnyx-ustanov>

16. Слово і діло. Індекс глобальної дипломатії: які країни мають найбільший вплив у світі. 2024. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2024/03/05/infografika/svit/indeks-hlobalnoyi-dyplomatiyi-yaki-krayiny-mayut-najbilshyj-vplyv-sviti>

References

1. Lowy Institute (2025), “Global Diplomacy Index”, available at: https://globaldiplomacyindex.lowyinstitute.org/country_ranking_(Accessed 08 January 2026).
2. Neelam, R. and Sato, J. (2024), “Global Diplomacy Index, Key Findings Report”, Lowy Institute, available at: https://globaldiplomacyindex.lowyinstitute.org/key_findings_(Accessed 8 January 2026).
3. United Nations (1961), “Vienna Convention on Diplomatic Relations”, Treaty Series, vol. 500., p. 95., available at: https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/9_1_1961.pdf (Accessed 2 January 2026).
4. Andriiash, V. I. and Verba, S. M. (2024), “Public administration in the context of globalization: the place and role of diplomacy and the diplomatic service”, *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, [Online], vol. 8.: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.8.1>.
5. Hryhorenko, Ye. and Zhuravel, A. (2019), “Legal foundations for the organization and functioning of diplomatic service bodies in the field of national security of a modern state”, *Konstytutsijne pravo*, [Online], vol. 3, available at: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/3/39.pdf> (Accessed 02 January 2026).
6. Hrin, O. O. (2010), *Slovnyk mizhnarodno-pravovykh terminiv* [Glossary of international legal terms], PP Danylo S.I., Uzhhorod, Ukraine.
7. The Verkhovna Rada of Ukraine (1996), “Constitution of Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (Accessed 28 December 2025).
8. Kuzmenko, O.V. and Hryhorenko, Ya.O. (2018), “Ensuring national interests and international security as a functional focus of the diplomatic service”, *Visnyk Kharkivs'koho natsional'noho universytetu imeni V. N. Karazina. Seriiia «PRAVO»*, vol. 26.
9. Lykhatska, K.O. and Borysenko, O.P. (2018), “Features of the formation of requirements for the modern activities of the diplomatic service”, *Publichne upravlinnia ta mytne administruvannia*, [Online], vol. 2 (19).: <https://doi.org/10.32836/2310-9653-2018-2-150-155>.

10. Palahusynets, R. V. (2020), “Diplomatic service in the system of state administration”, *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, [Online], vol. 6.: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.6.52>.
11. Palahusynets, R. V. (2020), “The role of the diplomatic service in shaping effective state management of the country's foreign policy”, *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, [Online], vol. 2.: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.2.38>.
12. Ministry of Foreign Affairs of Ukraine (2025), “Passport of the budget program (2021, 2022, 2023, 2024, 2025), Functioning of Ukraine's foreign diplomatic institutions and expansion of Ukraine's property network for the needs of these institutions”, available at: <https://mfa.gov.ua/pro-ministerstvo/oficijni-dokumenti/byudzhet-i-zvitnist> (Accessed 4 January 2025).
13. Prylipko, S. M. and Vasylieva, N. V. (2025), “The tasks of the diplomatic service and public servants in conditions of martial law: from national security to the restoration of territory”, *Problemy suchasnykh transformatsij. Seriia: pravo, publichne upravlinnia ta administruvannia*, [Online], vol. 16.: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-16-02-11>.
14. The Verkhovna Rada of Ukraine (2018), The Law of Ukraine “On diplomatic service”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/lavs/show/2449-19#Tekht> (Accessed 28 December 2025).
15. Slovo i dilo (2025), “How much does it cost Ukraine to maintain foreign diplomatic missions?”, available at: <https://www.slovoidilo.ua/2025/01/24/infografika/ekonomika/skilky-ukrayini-koshtuyetrymannya-zarubizhnyx-dyplomatychnyx-ustanov> (Accessed 7 January 2025).
16. Slovo i dilo (2024), “Global Diplomacy Index: Which countries have the most influence in the world?”, available at: <https://www.slovoidilo.ua/2024/03/05/infografika/svit/indeks-hlobalnoyi-dyplomatiyi-yaki-krayiny-mayut-najbilshyj-vplyv-sviti> (Accessed 7 January 2025).

Стаття надійшла до редакції 14.01.2026 р.